Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/2401

5.11.2026

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2026/2401

z 29. októbra 2026,

ktorým sa stanovuje zoznam a opis premenných a ich technických špecifikácií, štatistické klasifikácie, členenia a ciele týkajúce sa presnosti pre tému „štruktúra nákladov práce“ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/941

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/941 zo 7. mája 2025 o podnikovej štatistike trhu práce Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 a (ES) č. 453/2008 ([1]), a najmä na jeho článok 4 ods. 7,

keďže:

(1) Štatistika územných jednotiek a ekonomických odvetví by mala byť porovnateľná na medzinárodnej úrovni. Členské štáty a inštitúcie Únie by preto mali používať štatistické klasifikácie, ktoré sú kompatibilné s klasifikáciami NUTS ([2]) a NACE ([3]).

(2) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre Európsky štatistický systém,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zoznam a opis premenných a ich technické špecifikácie

1. Zoznam a opis premenných a ich technické špecifikácie, ktoré sa majú zaslať Komisii (Eurostatu) pre tému „štruktúra nákladov práce“, ako aj štatistické klasifikácie, ktoré sa majú použiť, sú stanovené v prílohe I.

2. Premenné týkajúce sa učňov zasielajú len členské štáty, v ktorých predstavujú viac ako 1 % celkového počtu zamestnancov. Podiel učňov na celkovom počte zamestnancov sa posudzuje na základe premennej B28 „Typ pracovnej zmluvy“, ako sa uvádza v najnovších údajoch témy „štruktúra miezd“ za všetky miestne jednotky patriace podniku s 10 alebo viac zamestnancami ([4]).

Článok 2

Ciele týkajúce sa presnosti

Ciele týkajúce sa presnosti v prípade štatistických zisťovaní sú stanovené v prílohe II.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2025/941, 20.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/941/oj.
([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1059/oj).
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj).
([4]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2025/1526 z 29. júla 2025, ktorým sa stanovuje zoznam a opis premenných a ich technických špecifikácií, štatistické klasifikácie a ciele týkajúce sa presnosti pre tému štruktúra miezd podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/941 (Ú. v. EÚ L, 2025/1526, 30.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1526/oj).

Článok 3

Formáty na zasielanie informácií

1. Členské štáty zasielajú Komisii (Eurostatu) súbory údajov v elektronickej forme s plne skontrolovanými a upravenými údajmi, ktoré sú v súlade s pravidlami validácie podľa špecifikácie premenných stanovenej v prílohe I. Údaje sa bez ohľadu na počet revidovaných sledovaní a premenných zasielajú v úplných súboroch údajov, ktoré pokrývajú všetky premenné.

2. Členské štáty sprístupnia Komisii (Eurostatu) údaje požadované podľa tohto nariadenia s použitím štandardov na výmenu štatistických údajov, ktoré špecifikuje Komisia (Eurostat), a jednotného miesta vstupu údajov.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 29. októbra 2026

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA I

1. ZOZNAM A OPIS PREMENNÝCH

Zasielajú sa tri súbory údajov.

— Súbor údajov A: s údajmi na celoštátnej úrovni (jeden záznam za každú ekonomickú činnosť miestnej jednotky na úrovni sekcií a divízií klasifikácie NACE). Poskytnú sa aj tieto agregáty klasifikácie NACE: Sekcie klasifikácie NACE B až T, B až T okrem P, B až O, B až F, G až O a P až T.

— Súbor údajov B: s údajmi na celoštátnej úrovni podľa veľkostných tried podniku (jeden záznam za každú ekonomickú činnosť miestnej jednotky na úrovni sekcií a divízií klasifikácie NACE, za každú veľkostnú triedu podniku, do ktorej miestna jednotka patrí).

— Súbor údajov C: s údajmi na regionálnej úrovni NUTS 1 (jeden záznam za každú ekonomickú činnosť miestnej jednotky na úrovni sekcií a divízií klasifikácie NACE a za každý región).

Súbor údajov C sa nevyžaduje od krajín, ktorých úroveň NUTS 1 zodpovedá celoštátnej úrovni.

Pri nižšie uvedených premenných je potrebné poskytnúť buď súbor údajov A, alebo všetky tri súbory údajov. Povinné poskytnutie údajov je označené písmenom „M“ a nepovinné písmenom „O“.

Všetky premenné musia zahŕňať učňov, ako aj platených stážistov a praktikantov.

„$M_{1\ \%}$“ označuje premenné týkajúce sa učňov, ktoré musia poskytnúť krajiny uvedené v článku 1 ods. 2.

Čiastková téma	Identifikátor premennej	Názov premennej	Súbor údajov A	Súbory údajov B a C ([1])
Zamestnanci	A1	Celkový počet zamestnancov	M	M
	A11	Zamestnanci na plný pracovný čas	M	M
	A12	Zamestnanci na kratší pracovný čas	M	M
	A121	Počet zamestnancov na kratší pracovný čas prepočítaný na ekvivalenty plného pracovného času	M	M
	A1A	Počet učňov	$M_{1\ \%}$	$M_{1\ \%}$
	A1A1	Počet učňov na kratší pracovný čas prepočítaný na ekvivalenty plného pracovného času	$M_{1\ \%}$	$M_{1\ \%}$
Odpracované hodiny	B1	Celkový počet skutočne odpracovaných hodín ročne	M	M
	B11	Počet skutočne odpracovaných hodín zamestnancami na plný pracovný čas ročne	M	M
	B12	Počet skutočne odpracovaných hodín zamestnancami na kratší pracovný čas ročne	M	M
	B1A	Počet skutočne odpracovaných hodín učňami ročne	$M_{1\ \%}$	$M_{1\ \%}$
Platené hodiny	C1	Celkový počet platených hodín ročne	M	
	C11	Počet hodín platených zamestnancom na plný pracovný čas ročne	M	
	C12	Počet hodín platených zamestnancom na kratší pracovný čas ročne	M	
	C1A	Počet hodín platených učňom ročne	$M_{1\ \%}$	

Čiastková téma	Identifikátor premennej	Názov premennej	Súbor údajov A	Súbory údajov B a C ([1])
Náklady práce	D1	Odmeny zamestnancov	M	M
	D11	Mzdy a platy	M	M
	D111	Priame odmeny, prémie a príspevky	M	M
	D1111	Priame odmeny, prémie a príspevky vyplácané v každom výplatnom termíne	M	
	D1112	Priame odmeny, prémie a príspevky nevyplácané v každom výplatnom termíne ([2])	M	
	D112	Platby do programu sporenia zamestnancov	M	M
	D113	Náhrady za neodpracované dni	M	M
	D114	Mzdy a platy v naturáliách	M	M
	D1141	*Podnikové výrobky*	O	
	D1142	*Služobný byt* ([3])	O	
	D1143	*Služobné vozidlá*	O	
	D1144	*Ponuka akcií a programy na nákup akcií*	O	
	D1145	*Iné*	O	
	D11A	Mzdy a platy učňov	$M_{1\ \%}$	$M_{1\ \%}$
	D12	Sociálne príspevky zamestnávateľov	M	M
	D121	Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov	M	M
	D1211	Zákonné príspevky sociálneho zabezpečenia	M	
	D1212	Kolektívne dohodnuté, zmluvné a dobrovoľné sociálne príspevky platené zamestnávateľom	M	
	D122	Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov	M	M
	D1221	*Zaručené náhrady v prípade choroby*	O	
	D1222	*Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky a zdravotnú starostlivosť*	O	
	D1223	*Platby zamestnancom pri skončení pracovného pomeru*	O	
	D1224	*Ostatné imputované sociálne príspevky zamestnávateľov*	O	
	D12A	Sociálne príspevky zamestnávateľov učňom	$M_{1\ \%}$	$M_{1\ \%}$
	D2	Náklady na odborné vzdelávanie zamestnancov	M	M
	D3	Ostatné výdavky zamestnávateľa	M	M

Čiastková téma	Identifikátor premennej	Názov premennej	Súbor údajov A	Súbory údajov B a C ([1])
	D4	Dane z práce platené zamestnávateľom	M	M
	D5	Subvencie na prácu prijaté zamestnávateľom	M	M
	D5A	Subvencie na prácu prijaté zamestnávateľom v súvislosti so zamestnávaním učňov	$M_{1\ \%}$	$M_{1\ \%}$
Miestne jednotky	E1	Počet miestnych jednotiek v populácii	M	M
	E2	Počet miestnych jednotiek v konečnom súbore údajov	M	M

([1]) Súbor údajov C sa týka len krajín s regiónmi na úrovni NUTS 1.
([2]) Okrem platieb do programu sporenia zamestnancov.
([3]) Okrem príspevkov na sťahovanie.

2. TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

A. **Zamestnanci**

Zamestnanci sú všetky osoby bez ohľadu na štátnu príslušnosť, miesto pobytu alebo dĺžku výkonu práce v členskom štáte, ktorí majú priamy pracovnoprávny vzťah so zamestnávateľom založený na formálnej zmluve alebo neformálnej dohode a ktorí dostávajú odmenu, a to bez ohľadu na druh vykonávanej práce, počet odpracovaných hodín (plný pracovný čas alebo kratší pracovný čas) alebo trvanie pracovnej zmluvy alebo dohody (na určitý alebo neurčitý čas vrátane zmluvy na sezónnu prácu). Odmeny zamestnancov môže mať formu miezd a platov vrátane prémií, mzdy za úkolovú prácu a prácu na zmeny, príspevkov, poplatkov, provízií a naturálnej odmeny.

Táto koncepcia zamestnancov zahŕňa manuálnych a nemanuálnych pracovníkov a riadiacich pracovníkov v súkromnom a verejnom sektore.

V tomto zozname sa uvádzajú názorné príklady kategórií zamestnancov, ktoré sú *zahrnuté*:

— štátni zamestnanci ([1]) (aj v ozbrojených silách ([2])),

— obchodní zástupcovia, ak sú na výplatnej listine a okrem provízií sú odmeňovaní inými formami,

— platení pracujúci majitelia,

— učni,

— platení stážisti a praktikanti (čakateľskí úradníci, žiaci zdravotníckej školy, asistenti výskumu alebo asistenti učitelia, pomocný personál v nemocnici atď.), ktorí sú zmluvne zaviazaní za odmenu prispievať v rámci výrobného procesu jednotky,

— prechodní alebo dočasní pracovníci (administratívny personál) prijatí, zamestnaní a odmeňovaní pracovnými agentúrami za prácu mimo agentúry, často na dočasné obdobie,

— sezónne alebo príležitostne pracujúce osoby, ak majú formálnu alebo neformálnu zmluvu s podnikom alebo miestnou jednotkou a vopred dohodnutý pracovný čas,

([1]) Do tejto kategórie patria „štátni úradníci a iní zamestnanci verejnej správy, u ktorých sú podmienky zamestnania stanovené zákonom“ [ESA 2010, bod 11.13 písm. b)].
([2]) „Príslušníci ozbrojených síl sú zamestnanci, ktorí v súčasnosti pôsobia v ozbrojených silách, vrátane pomocných služieb, či už na dobrovoľnom alebo povinnom základe, a ktorí nemôžu prijať zamestnanie v civilnom sektore a podliehajú vojenskej disciplíne. Patria sem riadni príslušníci armády, námorníctva, vzdušných síl a iných vojenských služieb, ako aj branci zapísaní na vojenský výcvik alebo inú službu na stanovené obdobie“ (Medzinárodná štandardná klasifikácia zamestnaní – ISCO-08).

— zamestnanci, v súvislosti s ktorými vznikli náklady práce za prácu vykonanú v referenčnom roku, hoci dočasne neboli v práci, a to z dôvodu choroby alebo úrazu, dovolenky alebo pracovného voľna, štrajku alebo výluky, pracovného voľna na účely vzdelávania a odbornej prípravy, materskej alebo rodičovskej ([3]) dovolenky, poklesu ekonomickej činnosti, zastavenia práce z dôvodu nepriaznivého počasia, mechanických porúch, nedostatku materiálu, paliva alebo energie alebo z dôvodu inej dočasne povolenej alebo nepovolenej neprítomnosti,

— osoby zamestnané v zahraničí, ak sú aj naďalej odmeňované zamestnávateľom,

— externí pracovníci ([4]) vrátane zamestnancov vykonávajúcich domácku prácu a zamestnancov pracujúcich na diaľku, ak existuje výslovná dohoda, že títo pracovníci sú aspoň čiastočne odmeňovaní na základe vykonanej práce: t. j. množstva práce (v skutočne odpracovaných hodinách), ktorou prispievajú vo forme vstupu do určitého výrobného procesu [Európsky systém účtov (ESA) 2010, bod 11.13 písm. g)].

Vylúčené by mali byť tieto kategórie:

— obchodní zástupcovia a iné osoby, ktoré sú odmeňované výhradne poplatkami alebo províziami, nie sú na výplatnej listine alebo sú samostatne zárobkovo činné osoby,

— majitelia, riaditelia alebo riadiaci zamestnanci, ktorých odmena je výhradne vo forme podielu na ziskoch,

— vypomáhajúci v rodinnom podniku, ktorí nie sú zamestnancami (ako je definované vyššie) podniku alebo miestnej jednotky,

— samostatne zárobkovo činné osoby bez zamestnancov,

— externí pracovníci platení výlučne podľa úkolových sadzieb [ESA 2010, bod 4.07 písm. e)] viazaní *obchodnou* zmluvou (na rozdiel od formálnej, neformálnej alebo implicitnej *pracovnej* zmluvy),

— neplatení dobrovoľní pracovníci (napr. takí, ktorí zvyčajne pracujú pre neziskové organizácie, ako sú charity).

A1 *Celkový počet zamestnancov*

Táto premenná sa vzťahuje na zamestnancov na plný pracovný čas (A11) a zamestnancov na kratší pracovný čas (A12) vrátane učňov, ako aj platených stážistov a praktikantov. V prípade dotknutých krajín sa učni zaznamenávajú aj v rámci špeciálnych premenných (A1A a A1A1). Premenná A1 by mala byť konzistentná s premennou D1 „Odmeny zamestnancov“. [ESA 2010: bod 11.12 až bod 11.14; európske podnikové štatistiky, premenná 220102 („Počet zamestnancov“)]

A11 *Zamestnanci na plný pracovný čas*

Zamestnanci na plný pracovný čas sú tí, ktorých bežné pracovné hodiny sú rovnaké ako kolektívne dohodnuté odpracované hodiny alebo ako zvyčajné odpracované hodiny v danom podniku alebo danej miestnej jednotke, aj keď ich zmluva je na obdobie kratšie ako jeden rok.

Sledovaný počet zamestnancov je priemerný mesačný počet zamestnancov na plný pracovný čas zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka.

([3]) Zamestnanci, ktorí čerpajú rodičovskú dovolenku, by mali byť zahrnutí za predpokladu, že zamestnávateľ zamestnancovi počas referenčného roka zaplatil aspoň jednu hodinu. V prípade zamestnancov, ktorí sú nahradení počas rodičovskej dovolenky, je potrebné zaznamenať:
a) iba jedného zamestnanca v počte zamestnancov, aby sa zabránilo dvojitému započítaniu zamestnanca a jeho náhradníka;
b) náklady práce, ktoré znáša zamestnávateľ v súvislosti so zamestnancom aj s jeho náhradníkom počas referenčného obdobia;
c) odpracované/platené hodiny v prípade zamestnanca aj jeho náhradníka.

([4]) Externý pracovník je osoba, ktorá súhlasí, že bude pracovať pre daný podnik alebo mu bude dodávať určité množstvo výrobkov, či poskytovať určité služby na základe vopred dohodnutého systému alebo zmluvy, pričom jej pracovisko nie je v tomto podniku.

A12 *Zamestnanci na kratší pracovný čas*

Zamestnanci na kratší pracovný čas, ktorých bežné pracovné hodiny sú kratšie ako kolektívne dohodnuté odpracované hodiny alebo ako zvyčajné odpracované hodiny v danom podniku alebo danej miestnej jednotke, či už za jeden deň, týždeň alebo mesiac (poldenný, trojštvrtinový, štvorpätinový atď. pracovný čas). Sledovaný počet zamestnancov je priemerný mesačný počet zamestnancov na kratší pracovný čas zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka.

A121 *Počet zamestnancov na kratší pracovný čas prepočítaný na ekvivalenty plného pracovného času*

Tento prepočet vykoná buď priamo podnik, alebo miestna jednotka, ktorá poskytuje údaje, alebo agentúra vykonávajúca zber/národný štatistický úrad na základe normálnych pracovných hodín, ktoré v danom podniku alebo miestnej jednotke odpracujú zamestnanci na plný pracovný čas, a to metódou, ktorá je podľa ich uváženia najvhodnejšia. Sledovaný počet zamestnancov je priemerný mesačný počet zamestnancov na kratší pracovný čas (prepočítaný na ekvivalenty plného pracovného času) zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka. [ESA 2010: bod 11.32 až bod 11.34]

A1A *Učni*

Patria sem všetci zamestnanci na plný pracovný čas alebo na kratší pracovný čas, ktorí sa zatiaľ v plnej miere nepodieľajú na výrobnom procese a ktorí pracujú buď na základe učňovskej zmluvy alebo za podmienok, v ktorých odborné vzdelávanie prevláda nad výrobnou činnosťou. Okrem práce za odmenu na základe pracovnej zmluvy by učni mali byť zapojení aj do formálneho vzdelávacieho programu kratšieho ako šesť rokov. Zmluva o učňovskej príprave by mala trvať viac ako šesť mesiacov a mala by zabezpečovať striedanie praktickej odbornej prípravy na pracovisku s teoretickým vzdelávaním vo vzdelávacej inštitúcii a viesť k formálnej kvalifikácii (pozri rozhodovací algoritmus na obrázku 1).

Sledovaný počet učňov je priemerný mesačný počet učňov zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka.

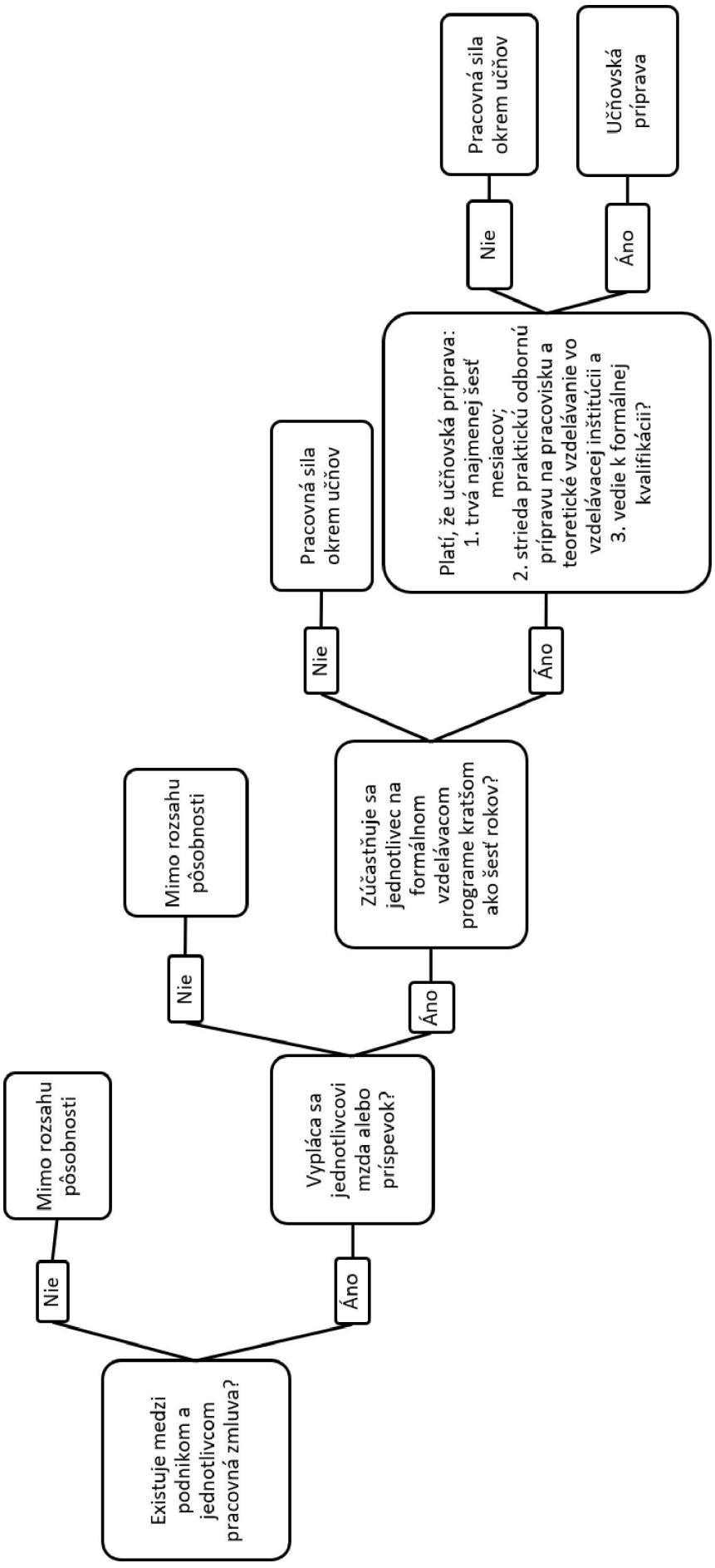
A1A1 *Počet učňov na kratší pracovný čas prepočítaný na ekvivalenty plného pracovného času*

Tento prepočet vykoná buď priamo podnik, alebo miestna jednotka, ktorá poskytuje údaje, alebo agentúra vykonávajúca zber/národný štatistický úrad, a to metódou, ktorá je podľa ich uváženia najvhodnejšia. Vylúčené sú hodiny strávené odbornou prípravou v podniku/miestnej jednotke alebo vo vzdelávacích zariadeniach. Sledovaný počet učňov je priemerný mesačný počet učňov na kratší pracovný čas (prepočítaný na ekvivalenty plného pracovného času) zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka ([5]). [ESA 2010: bod 11.32 až bod 11.34]

([5]) V prípade potreby môže priemer vychádzať z týždenného (alebo denného) počtu zamestnancov v referenčnom roku/období. Prípustný je aj priemer vychádzajúci zo štvrťročných údajov.

Obrázok 1

Rozlišovanie učňov od ostatných zamestnancov

B. **Odpracované hodiny**

Táto premenná sa vzťahuje na celkový počet *skutočne* odpracovaných hodín všetkými zamestnancami za príslušný rok (B1). Celkový počet odpracovaných hodín sa zaznamenáva osobitne pre zamestnancov na plný pracovný čas (B11) a zamestnancov na kratší pracovný čas (B12). V prípade dotknutých krajín sa hodiny odpracované učňami zaznamenávajú aj v rámci špeciálnej premennej (B1A).

Skutočne odpracované hodiny sú súčet všetkých období, v ktorých sa vykonávali hlavné a pomocné činnosti pri výrobe výrobkov a poskytovaní služieb.

Skutočne odpracované hodiny zahŕňajú:

— hodiny odpracované v bežnom pracovnom čase,

— hodiny platených nadčasov, t. j. hodiny odpracované nad určený pracovný čas, a to bez ohľadu na použitú hodinovú sadzbu (napr. jedna hodina odpracovaná za dvojnásobok normálnej hodinovej sadzby sa počíta ako jedna hodina),

— hodiny neplatených nadčasov ([6]),

— čas strávený úlohami, ako je príprava práce a pracoviska, prípravu, údržbu, opravu a čistenie nástrojov a strojov, vystavovanie potvrdeniek a faktúr, vypracúvanie pracovných listov a správ atď.,

— čas strávený na pracovisku, počas ktorého sa žiadna práca nevykonávala napríklad z dôvodu zablokovania strojov, nehôd alebo príležitostného nedostatku práce, pričom tento čas je zaplatený v súlade s pracovnou zmluvou,

— prestávky na oddych na pracovisku vrátane prestávok na občerstvenie,

— hodiny strávené odbornou prípravou v podniku/miestnej jednotke alebo vo vzdelávacích zariadeniach (táto položka je vylúčená pri učňoch),

— hodiny strávené na služobných cestách platených zamestnávateľom,

— obdobia práce na vyžiadanie zahŕňajúce hodiny strávené na pracovisku a hodiny strávené mimo pracoviska od chvíle, keď je zamestnanec privolaný do služby (vrátane času na cestu, napr. z miesta bydliska na pracovisko),

— hodiny strávené prácou na diaľku za predpokladu, že zamestnávateľ môže zamestnanca kontaktovať počas zvyčajných pracovných hodín.

Skutočne odpracované hodiny nezahŕňajú:

— zaplatené, ale neodpracované hodiny, napríklad: platenú dovolenku/platené pracovné voľno, štátne sviatky, neprítomnosť z dôvodu choroby, materskej dovolenky, udalostí vyššej moci, ako sú extrémne poveternostné podmienky alebo prírodné nebezpečenstvá atď.,

— neodpracované a nezaplatené hodiny, napríklad počas choroby a materstva atď.,

— neodpracované hodiny (zaplatené alebo nezaplatené) počas pracovného voľna na návštevu lekára, svadbu, pohreb, sťahovanie, hodiny neodpracované v dôsledku nehôd atď.,

— prestávky na hlavné jedlo (t. j. nie krátke prestávky na oddych alebo prestávky na občerstvenie),

— neodpracované hodiny (zaplatené alebo nezaplatené) pri skrátení pracovného času, v prípade pracovných sporov, výluk atď.,

— čas, ktorý zamestnanec strávi cestovaním medzi bydliskom a pracoviskom,

— hodiny, ktoré strávia učni odbornou prípravou v podniku/miestnej jednotke alebo vo vzdelávacích zariadeniach.

[ESA 2010: bod 11.27 až bod 11.29; európske podnikové štatistiky, premenná 220201 („Počet hodín odpracovaných zamestnancami“)]

([6]) Nezaplatené odpracované hodiny ako zložka „skutočne odpracovaných hodín“ sa musia často odhadnúť, napr. na základe údajov zo zisťovaní v domácnostiach.

C. **Platené hodiny**

Táto premenná sa vzťahuje na celkový počet hodín platených zamestnávateľom za príslušný rok (C1). Celkový počet platených hodín sa zaznamenáva osobitne pre zamestnancov na plný pracovný čas (C11) a zamestnancov na kratší pracovný čas (C12). V prípade dotknutých krajín sa hodiny platené učňom zaznamenávajú aj v rámci špeciálnej premennej (C1A).

Počet platených hodín ročne sa definuje ako:

— počet hodín odpracovaných v bežnom pracovnom čase a v nadčase vyplatených za príslušný rok,

— počet hodín, za ktoré bola zamestnancovi vyplatená odmena podľa zníženej sadzby, a to aj v prípade, že rozdiel mu bol uhradený z fondov sociálneho zabezpečenia,

— počet hodín, ktoré neboli odpracované počas referenčného obdobia, ale boli zaplatené (dovolenka/pracovné voľno, neprítomnosť z dôvodu choroby, štátnych sviatkov a ostatné zaplatené hodiny napr. na lekársku prehliadku, pôrod, svadbu, pohreb, sťahovanie atď.).

Podrobnosti o zaznamenávaní prípadov, v ktorých sú určité hodiny úplne alebo čiastočne platené zo systému sociálneho zabezpečenia alebo z verejných systémov financovaných verejnou správou, napr. na podporu skráteného pracovného času alebo dočasného prepúšťania, sa uvádzajú ďalej.

V prípadoch práceneschopnosti alebo materskej dovolenky a iných foriem neprítomnosti, ako je dočasné prepúšťanie, sa hodiny, ktoré zamestnávateľ platí vo výške 100 %, plne zaznamenávajú ako platené hodiny. Ak sú tieto hodiny plne platené systémom sociálneho zabezpečenia alebo verejnou správou (t. j. zamestnávateľ neplatí žiadne hodiny alebo sa mu v plnej miere preplácajú), príslušné hodiny by sa mali vylúčiť.

V nejednoznačnom prípade, keď časť platí zamestnávateľ (napr. 25 %) a časť je platená zo sociálneho zabezpečenia (75 %), by sa malo zaznamenať zodpovedajúcich 100 % zaplatených hodín. Príklad rôznych scenárov je uvedený ďalej v texte.

Práceneschopnosť 1. – 3. deň: zamestnancovi sa nič nevypláca; ani zamestnávateľom, ani zo sociálneho zabezpečenia

— malo by sa zaznamenať nula (0) zaplatených hodín.

Práceneschopnosť 4. – 14. deň: 75 % sa platí zo sociálneho zabezpečenia a 25 % dobrovoľne platí zamestnávateľ

— ak zamestnávateľ platí 25 % (teda 75 % zo sociálneho zabezpečenia + 25 % zo strany zamestnávateľa), zaznamená sa 100 % zodpovedajúcich hodín.

— ak zamestnávateľ neplatí 25 %, malo by sa zaznamenať nula (0) zaplatených hodín.

Práceneschopnosť 15. deň a viac: 100 % sa platí zo sociálneho zabezpečenia, zamestnávateľ neplatí nič

— zaznamená sa nula (0) zaplatených hodín.

Výpočet platených hodín ročne a skutočne odpracovaných hodín ročne

Tento výpočet vykoná buď priamo zamestnávateľ poskytujúci údaje alebo agentúry vykonávajúce zber/národné štatistické úrady, a to metódou, ktorá je podľa ich uváženia najvhodnejšia. Nasledujúce vzorce ilustrujú, ako možno pomocou dostupných informácií odhadnúť platené hodiny a skutočne odpracované hodiny.

C11 *Počet hodín platených zamestnancom na plný pracovný čas ročne*

Ak sú k dispozícii informácie k týmto premenným:

(A11) *Priemerný mesačný počet zamestnancov na plný pracovný čas:*

a) priemerný počet *platených* zmluvných hodín zamestnanca na plný pracovný čas ročne okrem nadčasov a prestávok na hlavné jedlo;

b) priemerný počet *platených* nadčasových hodín zamestnanca na plný pracovný čas ročne.

Celkový počet *hodín platených* zamestnancom na plný pracovný čas ročne vyjadruje rovnica:

$$(C11) = (A11) \times (a + b)$$

ktorá by mala zahŕňať hodiny, ktoré zamestnávateľ platí úplne alebo čiastočne, napr. počas práceneschopnosti. Hodiny plne platené zo sociálneho zabezpečenia sú vylúčené.

Počet hodín platených zamestnancom na kratší pracovný čas (C12) a učňom (C1A) ročne

Na výpočet hodín platených zamestnancom na kratší pracovný čas a učňom sa dá použiť podobný vzorec.

B11 *Počet skutočne odpracovaných hodín ročne zamestnancami na plný pracovný čas*

Ak sú k dispozícii informácie k týmto premenným:

(C11) *Počet hodín platených zamestnancom na plný pracovný čas ročne*

c) priemerný počet *neplatených* nadčasových hodín zamestnanca na plný pracovný čas ročne;

d) priemerný počet hodín skutočne odpracovaných zamestnancom na plný pracovný čas denne [t. j. zmluvné hodiny plus nadčasové hodiny (*platené* aj *neplatené*) okrem prestávok na hlavné jedlo]

(X11) *Počet platených, ale v skutočnosti neodpracovaných dní zamestnancov na plný pracovný čas ročne, ktorý zahŕňa:*

e) priemerný počet dní dovolenky/pracovného voľna na zamestnanca na plný pracovný čas ročne poskytnutých zamestnávateľom;

f) priemerný počet dní štátnych sviatkov na zamestnanca na plný pracovný čas ročne;

g) priemerný počet dní práceneschopnosti a materskej dovolenky na zamestnanca na plný pracovný čas ročne, ktoré úplne alebo čiastočne zaplatil zamestnávateľ;

h) priemerný počet dní so skráteným pracovným časom a s výskytom pracovnoprávnych sporov na zamestnanca na plný pracovný čas ročne;

i) priemerný počet ostatných neodpracovaných dní na zamestnanca na plný pracovný čas ročne (napr. pracovné voľno na návštevu lekára, pri narodení dieťaťa, na svadbu, pohreb, sťahovanie, v dôsledku nehody atď.).

Celkový počet *hodín odpracovaných* zamestnancami na plný pracovný čas ročne (pred odpočítaním skutočne neodpracovaných dní) vyjadruje rovnica [C11 + (A11 × c)].

Odpočítaním celkového počtu *skutočne neodpracovaných hodín* ročne, vypočítaného podľa vzorca (A11) × d × (X11), dostaneme (B11), t. j. celkový počet hodín skutočne odpracovaných zamestnancami na plný pracovný čas ročne:

$$(B11) = [C11 + (A11 \times c)] - (A11 \times d \times X11)$$

alebo: $(B11) = (A11) \times [(a + b + c) - d \times (X11)]$.

Počet hodín skutočne odpracovaných zamestnancami na kratší pracovný čas (B12) a učňami (B1A) ročne

Na výpočet hodín odpracovaných zamestnancami na kratší pracovný čas a učňami sa dá použiť podobný vzorec.

D. **Náklady práce**

Rozumejú sa nimi celkové náklady hradené zamestnávateľom na pracovné sily, čo je koncepcia, ktorá bola prijatá v rámci Spoločenstva a vo všeobecnosti zodpovedá medzinárodnej definícii vypracovanej Medzinárodnou konferenciou štatistikov v oblasti trhu práce (Ženeva 1966).

Náklady práce zahŕňajú odmeny zamestnancov mzdami a platmi v hotovosti a v naturáliách a sociálne príspevky zamestnávateľov (D1), náklady na odborné vzdelávanie zamestnancov (D2), ostatné výdavky (D3) a dane súvisiace so zamestnávaním považované za náklady práce (D4), mínus všetky prijaté subvencie (D5).

Náklady na osoby, ktoré zamestnali agentúry dočasného zamestnávania, sa zahŕňajú do odvetvia, v ktorom pôsobí agentúra, ktorá ich zamestnala, a nie do odvetvia, v ktorom pôsobí podnik, pre ktorý skutočne pracujú.

Prehľad členenia celkových nákladov práce je uvedený na obrázku 2.

D1 *Odmeny zamestnancov*

Odmeny zamestnancov sa definujú ako celková výška odmien v hotovosti alebo v naturáliách platených zamestnávateľom zamestnancovi za prácu, ktorú zamestnanec vykonal počas referenčného obdobia. Odmeny tvoria tieto zložky:

— mzdy a platy (D11),

— sociálne príspevky zamestnávateľov (D12), ktoré pozostávajú najmä zo skutočných sociálnych príspevkov zamestnávateľov (D121) a imputovaných sociálnych príspevkov zamestnávateľov (D122).

[ESA 2010: bod 4.02, kód D.1; európske podnikové štatistiky, premenná 220301 („Náklady na zamestnanecké požitky“)]

D11 *Mzdy a platy*

Mzdy a platy zahŕňajú priame odmeny, prémie a mzdu za prácu na zmeny, príspevky, poplatky, provízie a odmeny v naturáliách. Mzdy externých pracovníkov vyplácané výlučne na základe úkolových sadzieb však nie sú zahrnuté [ESA 2010, bod 4.07 písm. e)]. Na rozdiel od národných účtov nie sú zahrnuté dary a prepitné, pretože nie sú platené zamestnávateľom, a preto sa v ich účtoch nezaznamenávajú ako náklady práce. Mzdy a platy vyplácané učňom, plateným stážistom a praktikantom sú zahrnuté a v prípade príslušných krajín sa zaznamenávajú aj pod špeciálnou premennou (D11A).

Mzdy a platy sa zaznamenávajú za obdobie, počas ktorého sa práca vykonáva. Avšak prémie *ad hoc* alebo iné mimoriadne platby, 13. plat atď. sa zaznamenávajú vtedy, keď sú splatné. Čas zaznamenávania opcií na akcie je rozložený do obdobia medzi dátumom poskytnutia a dátumom nároku. Ak údaje nie sú dostatočné, hodnota opcie sa zaznamenáva k dátumu nároku.

Úplné členenie miezd a platov je uvedené na obrázku 3.

[ESA 2010, bod 4.03 až 4.07 a bod 4.12 písm. a), pokiaľ ide o čas zaznamenania, kód D.11; európske podnikové štatistiky, premenná 220302 („Mzdy a platy“)]

D111 *Priame odmeny, prémie a príspevky*

Priame odmeny, prémie a príspevky zahŕňajú hodnoty akýchkoľvek sociálnych príspevkov, dane z príjmov atď., platené zamestnancom, a to aj v prípade, že ich v skutočnosti v mene zamestnanca zo mzdy zráža zamestnávateľ a priamo ich odvádza do systému sociálneho poistenia, daňovým úradom atď.

Prémia je formou odmeny alebo uznania zo strany zamestnávateľa. Keď zamestnanec dostane vyplatenú prémiu, neočakáva sa ani sa nepredpokladá, že prémia sa použije na konkrétny účel. Výška a termín vyplatenia prémie závisia od rozhodnutia zamestnávateľa alebo sú stanovené v pracovných zmluvách.

Príspevok je nárok priznaný zamestnancovi zo strany zamestnávateľa, ktorý je učený na pokrytie konkrétnych výdavkov nesúvisiacich s prácou, ktoré vznikli zamestnancovi. Často je stanovený v pracovných zmluvách a obvykle sa vypláca v čase nároku.

D1111 *Priame odmeny, prémie a príspevky vyplácané v každom výplatnom termíne*

Ide o odmeny vo forme pravidelných platieb v hotovosti, ktoré sa v priebehu roka pravidelne uhrádzajú v stanovených výplatných termínoch. U väčšiny zamestnancov je výplatný termín raz za týždeň alebo raz za mesiac. Nepatria sem teda platby vyplácané menej často (mesačné v prípade týždenných pravidelných platieb, štvrťročné, polročné, ročné) ani *ad hoc* platby. Vylúčené sú platby do programu sporenia, ktoré sa majú zahrnúť do D112.

Mali by to byť hrubé sumy, t. j. pred odpočítaním daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktoré platia zamestnanci. [ESA 2010: bod 4.03 písm. a) až c), e), g), j), kód D.11]

Táto premenná sa vzťahuje konkrétne na:

a) základné mzdy a platy;

b) priame odmeny, ktoré sa vypočítavajú na základe odpracovaného času a vyplácajú sa zamestnancom za odpracované hodiny;

c) priame odmeny a ďalšie platby za prácu nadčas, prácu v noci, prácu v nedeľu a počas štátnych sviatkov a za prácu na zmeny počas referenčného obdobia;

d) prémie a príspevky, ktoré sa vyplácajú pravidelne v určených výplatných termínoch, vrátane:

— prémií za prácu v hlučnom, rizikovom a sťaženom prostredí, za prácu na zmeny alebo v nepretržitých prevádzkach, prácu v noci, prácu v nedeľu a počas štátnych sviatkov,

— osobných a výkonnostných prémií, prémií za výkon, produkciu, produktivitu práce, zodpovednosť, dôkladnosť a presnosť práce, odpracované roky, kvalifikáciu a odbornosť.

Pre platby, ktoré patria do položky nákladov práce D1111, platí:

Sú to peňažné transakcie zamestnancovi od zamestnávateľa.

Nie sú:

— platené *ad hoc* alebo s periodicitou menšou, než sú pravidelné platby odmien (tie patria do D1112),

— platby v naturáliách (tie patria do D114),

— platby do programu sporenia zamestnancov (tie patria do D112),

— náhrady za neodpracovaný čas (tie patria do D113 alebo v prípade choroby do D1221).

Môžu:

— to byť prémie za rizikovú prácu alebo prácu na zmeny,

— byť vyplácané týždenne alebo mesačne v závislosti od normálneho výplatného termínu,

— odrážať výkon zamestnanca alebo skupiny zamestnancov.

Príklady: Platby, na ktoré sa vzťahuje premenná D1111

Položka	Opis
Príspevok na expatriáciu/príspevok na životné náklady	Platby zamestnancom, ktorí pracujú mimo svojej krajiny pôvodu alebo trvalého pobytu/svojho zvyčajného bydliska na vyrovnanie rozdielov v životných nákladoch
Príspevok na domácnosť	Príspevok na náklady na ubytovanie.
Náhrady za pracovnú pohotovosť	Platby zamestnancom za pripravenosť pracovať v čase nad bežný pracovný čas.
Doplatky za rizikovú alebo nebezpečnú prácu	Prémie vyplácané zamestnancom, ktorých pracovné prostredie predstavuje určité riziko, napr. práca s nebezpečnými chemikáliami.

Položka	Opis
Príspevok za skrátený pracovný čas	Dodatočná platba (nezaručená) na úplnú alebo čiastočnú kompenzáciu zamestnancov za skrátenie bežného pracovného času (zaručené platby patria do D1224).
Provízie z predaja	Prémie za množstvo predaných výrobkov.
Mzda za nadčas	Prémie za čas odpracovaný nad bežný pracovný čas.
Príspevok na udržanie zamestnancov	Stále platby, ktoré majú podporiť alebo zaviazať zamestnancov, aby zostali u zamestnávateľa.
Úkolová mzda	Odmena, ktorá závisí od množstva výrobkov spracovaných zamestnancom, napr. počet kusov odevu.
Mzda za zmeny	Prémie za prácu v neštandardnom čase, napr. v noci.

D1112 *Priame odmeny, prémie a príspevky nevyplácané v každom výplatnom termíne*

Ide o všetky platby, ktoré sa zamestnancom nevyplácajú pravidelne v každom výplatnom termíne (týždenne alebo mesačne), vrátane prémií a príspevkov, ktoré sa vyplácajú v určených výplatných termínoch, ale nie pravidelne v každom výplatnom termíne, a prémie viazané na osobný alebo kolektívny výkon.

Patria sem mimoriadne platby zamestnancom pri skončení pracovného pomeru s podnikom, ak nejde o plnenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy ani zo zákona. Ak neexistujú informácie o možných záväzkoch vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy alebo ak sa vie, že takéto záväzky existujú, mimoriadne platby pri skončení pracovného pomeru nepatria sem, ale do D1223 *Platby zamestnancom pri skončení pracovného pomeru*. Nepatria sem ani platby do programu sporenia zamestnancov, ktoré sú zahrnuté v D112.

Premenná D1112 sa takisto vzťahuje na hrubé sumy, t. j. pred odpočítaním daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktoré platia zamestnanci. [ESA 2010: bod 4.03 písm. d), f) a i), kód D.11]

Pre platby, ktoré patria do položky nákladov práce D1112, platí:

Sú to peňažné transakcie zamestnancovi od zamestnávateľa.

Nie sú:

— vyplácané v každom výplatnom termíne (tie môžu patriť do D1111),

— platby v naturáliách (tie patria do D114),

— platby do programu sporenia zamestnancov (tie patria do D112),

— náhrady za neodpracovaný čas (tie patria do D113 alebo v prípade choroby do D1221).

Môžu:

— to byť príspevky na špecifické náklady alebo výdavky,

— odrážať výkon zamestnanca alebo skupiny zamestnancov,

— predstavovať náhradu za osobitné povinnosti alebo funkcie,

— byť povinnou odmenou stanovenou v pracovnej zmluve, kolektívnej zmluve alebo vyžadovanou zákonom (s výnimkou prémií za ukončenie pracovného pomeru alebo pri odchode do dôchodku),

— byť dobrovoľnou platbou,

— byť vyplácané v rôznych termínoch alebo pevne stanovených termínoch počas roka.

Príklady: Platby, na ktoré sa vzťahuje premenná D1112

Položka	Opis
Mimoriadna odmena za odpracované roky	Vypláca sa jednorazovo, keď zamestnanec pre zamestnávateľa odpracoval určitý počet rokov.
Prémia pri odchode do dôchodku	Platby pri odchode do dôchodku, ktoré nie sú spojené s nárokmi na dôchodok, ak tieto platby nie sú spojené s kolektívnou zmluvou ani vyžadované zákonom (v opačnom prípade alebo ak nie sú k dispozícii žiadne informácie o možnom prepojení s kolektívnou zmluvou, tieto platby patria do D1223).
Prémie pri odchode z podniku	Mimoriadne platby zamestnancom, ktorí odchádzajú z podniku, ak tieto platby nie sú spojené s kolektívnou zmluvou ani vyžadované zákonom (v opačnom prípade alebo ak nie sú k dispozícii žiadne informácie o možnom prepojení, mimoriadne platby pri skončení pracovného pomeru patria do D1223).
Náborový príspevok	Jednorazová platba vyplatená novému zamestnancovi pri nástupe do zamestnania.
Antedatované platby	Platby, ktoré predstavujú zvýšenie priamych odmien, ktoré sa vyplácajú so spätnou platnosťou.
Odmeny pri fúzii	Jednorazová platba zamestnancom z dôvodu fúzie spoločnosti.
Odmeny zamestnancov ako prejav uznania	Mimoriadne odmeny, ktoré udeľuje zamestnávateľ ako prejav uznania jednotlivcov alebo skupín zamestnancov.
Prémie za produktivitu/za dosiahnutie pracovných cieľov	Platby, ktoré závisia od splnenia stanovených cieľov zamestnancom alebo skupinou zamestnancov, napr. v súvislosti s predajom, so službami pre zákazníkov alebo s rozpočtom.
Mimoriadne prémie na sviatky	Vyplácané v čase niektorých sviatkov, napr. Vianoc.
Podiely na zisku spoločnosti a práva na zhodnotenie akcií	Peňažné platby v závislosti od zisku spoločnosti. Práva na zhodnotenie akcií predstavujú formu podielu na zisku spoločnosti, kde zamestnancovi vznikne nárok na budúcu peňažnú platbu, ktorá závisí od nárastu ceny akcií spoločnosti z určitej úrovne za konkrétne obdobie. Práva na zhodnotenie akcií sa hodnotia v čase peňažnej platby, a aj sa naňho vzťahujú, bez ohľadu na hodnotu v deň poskytnutia alebo na trvanie obdobia nároku.
Štvrťročné podnikové prémie	Vyplácané štvrťročne na základe zisku alebo výkonu zamestnávateľa (za predpokladu, že výplatný termín nie je štvrťročný).
Ročné podnikové odmeny	Vyplácané raz ročne v závislosti od zisku alebo výkonu zamestnávateľa.
13. alebo 14. mesačný plat	Ročné mimoriadne platby (t. j. okrem 13. alebo 14. mesiaca vyplácaných v mesačných splátkach).

D112 *Platby na sporenie zamestnancov*

Ide o sumy odvádzané do systémov sporenia pre zamestnancov (podnikové sporenie, nákup v systéme akcií atď.). Sumy použité na založenie osobitného fondu na nákup podnikových akcií alebo iných finančných aktív pre zamestnancov, a to i v prípade, že zamestnanci nemajú k takýmto aktívam prístup, musia byť znížené o sumu akejkoľvek odpočítateľnej položky z dane, ktorá sa na nich vzťahuje.

Rozdelenie akcií bezplatne alebo ich predaj zamestnancom za zníženú cenu alebo ich prevod do osobitných fondov sa považuje za výdavky iba v tom prípade, že takéto akcie boli nakúpené na trhu. Výška nákladov, ktoré tak podniku vznikli, sa určuje rozdielom medzi nákupnou a predajnou cenou alebo cenou prevodu.

Ak sa platby na sporiaci účet zamestnancov vykonávajú pravidelne v každom výplatnom období (napr. každý mesiac), mali by sa považovať za pravidelné platby a zaznamenávať v čase vykonávania práce.

Alternatívne, ak sa platby na sporiaci účet zamestnancov uskutočňujú *ad hoc* (napr. zamestnávateľ sa rozhodne prerozdeliť časť ziskov spoločnosti na sporiaci účet svojich zamestnancov), mali by sa zaznamenať v čase ich splatnosti. [ESA 2010: bod 4.03 písm. h), kód D.11]

D113 *Platby za neodpracované dni*

Ide o náhrady vyplatené za zákonné, zmluvne stanovené alebo dobrovoľne poskytnuté pracovné voľno a za pracovné voľno počas štátnych sviatkov, alebo za iné zaplatené neodpracované dni.

Príklady: Platby, na ktoré sa vzťahuje premenná D113

Položka	Opis
Mzda v prípade dovolenky a sviatkov	Platby zamestnancom na pokrytie dní, ktoré neboli odpracované z dôvodu dovolenky, národných alebo regionálnych sviatkov (platby, ktoré hradí zamestnávateľ za neodpracovaný čas z dôvodu choroby alebo materskej dovolenky, sa považujú za sociálne príspevky zamestnávateľov a patria do D1221).
Osobitná dovolenka	Platby zamestnancom na pokrytie dní, ktoré neboli odpracované z osobitných osobných dôvodov, napr. sobáš, úmrtie rodinných príslušníkov, zastúpenie v odboroch, vojenská služba alebo účasť v súdnej porote. (platby, ktoré hradí zamestnávateľ za neodpracovaný čas z dôvodu choroby alebo materskej dovolenky, sa považujú za sociálne príspevky zamestnávateľov a patria do D1221).

D114 *Mzdy a platy v naturáliách*

Týka sa to všetkých tovarov a služieb, ktoré zamestnávatelia poskytujú zamestnancom bezplatne alebo za zníženú cenu prostredníctvom zamestnávateľa. Patria sem podnikové výrobky, poskytnutie služobného bytu, poskytnutie služobného vozidla, ponuka akcií a programy na nákup akcií. Ak sú k dispozícii informácie o daniach z naturálnych miezd a platov, môžu sa použiť ako náhrada. [ESA 2010, bod 4.04, bod 4.05 a bod 4.06, kód D.11]

Príklady: Mzdy a platy, na ktoré sa vzťahuje premenná D114

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Zľavy na výrobky	Zamestnávateľ predáva výrobky zamestnancom za znížené ceny. Príjem v naturáliách sa rovná rozdielu medzi trhovou cenou a zníženou cenou.	D1141
Bezplatné alebo subvencované ubytovanie	Zamestnávateľ hradí v plnej výške alebo čiastočne náklady na ubytovanie. Príjem v naturáliách sa opäť zistí porovnaním s trhovými cenami.	D1142
Používanie vozidla, ktoré vlastní zamestnávateľ	Zamestnávateľ hradí prevádzkové náklady na vozidlo, ktoré vlastní zamestnávateľ a ktoré zamestnávateľ poskytol zamestnancovi na služobné aj súkromné účely (príjem v naturáliách sa vzťahuje na hodnotu súkromného využívania vozidla).	D1143
Bezplatný alebo subvencovaný benzín	Zamestnávateľ hradí v plnej výške alebo čiastočne súkromné náklady na benzín spojené s používaním vozidla, ktoré vlastní zamestnávateľ. Príjem v naturáliách sa rovná peňažnej hodnote tejto dávky.	D1143
Programy na nákup akcií	Platby v naturáliách vo forme akcií, keď sa zamestnancom poskytujú akcie ako časť ich balíka odmien. Zamestnanec bezodkladne dostáva akcie za cenu nižšiu, než je trhová cena (práva na zhodnotenie akcií sú druhom peňažných odmien vo forme akcií, ktoré patria do D1112).	D1144

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Opcie na akcie	Platby v naturáliách vo forme akcií, keď sa zamestnancom poskytujú akcie ako časť ich balíka odmien. Zamestnanec dostane právo na nákup akcií v stanovenom termíne v budúcnosti za cenu, ktorá sa stanoví už v prítomnosti (práva na zhodnotenie akcií sú druhom peňažných odmien vo forme akcií, ktoré patria do D1112).	D1144
Bezplatné alebo subvencované parkovanie v mieste pracoviska	Zamestnávateľ poskytuje zamestnancom parkovacie priestory za zníženú alebo nulovú cenu. Príjem v naturáliách sa rovná peňažnej hodnote tejto dávky.	D1145
Bezplatné alebo subvencované používanie mobilného telefónu	Zamestnávateľ poskytuje mobilný telefón na služobné a súkromné účely a hradí všetky s tým spojené náklady. Príjem zodpovedá peňažnej hodnote tejto dávky.	D1145
Bezplatné alebo subvencované cestovné na miesto pracoviska a z neho	Cestovné náklady zamestnanca na miesto pracoviska a z miesta pracoviska sú platené v plnej výške alebo čiastočne. Príjem v naturáliách sa rovná peňažnej hodnote tejto dávky.	D1145
Bezplatné alebo subvencované stravovanie	Zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi stravovanie za zníženú alebo nulovú cenu. Príjem v naturáliách sa rovná peňažnej hodnote tejto dávky.	D1145
Bezplatné alebo subvencované náklady súvisiace s prácou na diaľku	Zamestnávateľ hradí náklady zamestnancov súvisiace s prácou na diaľku (len ak sú pokryté celkové náklady na predplatné internetu, vykurovanie, elektrinu), ak je to prínosom aj pre zamestnanca ako súkromného používateľa. Príjem v naturáliách sa rovná peňažnej hodnote tejto dávky. Čiastočná náhrada, z ktorej zamestnanec nemá prínos, sa zaznamenáva v D3.	D1145

D1141 *Podnikové výrobky (nepovinné)*

Podnikové výrobky sa poskytujú bezplatne na osobnú spotrebu alebo sa zamestnancom predávajú za cenu nižšiu, než sú náklady, ktoré vznikli podniku. Ide napríklad o potraviny a nápoje (okrem výdavkov na závodné jedálne a stravné lístky), uhlie, plyn, elektrinu, vykurovací olej, vykurovanie, obuv a odev (okrem pracovného odevu), mikropočítače atď.

Vykazovať by sa mala čistá cena, t. j. výrobné náklady na výrobky poskytnuté bezplatne, alebo rozdiel medzi výrobnými nákladmi a cenou, za ktorú sa výrobky predávajú zamestnancom. Vykazujú sa aj nevyužité vyrovnávacie platby alebo vecné dávky.

D1142 *Poskytnutie služobného bytu (nepovinné)*

Ide o výdavky podniku na pomoc zamestnancom s bývaním vrátane: i) výdavkov na bývanie vo vlastníctve podniku (výdavky na údržbu a správu bývania a dane a poistenie týkajúce sa takéhoto bývania); ii) pôžičiek so zníženým úrokom na výstavbu alebo kúpu bývania zamestnancami (rozdiel medzi úrokovou platbou pri trhových sadzbách a pri poskytnutej sadzbe) iii) a príspevkov a subvencií poskytovaných zamestnancom v súvislosti s ich bývaním a bytovým zariadením, ale s výnimkou príspevkov na sťahovanie. Nezahŕňa príspevky na domácnosť vyplácané zamestnancom na pokrytie niektorých ich nákladov na bývanie, ktoré sú zaznamenávané pod D1111.

D1143 *Poskytnutie služobného vozidla (nepovinné)*

Ide o náklady, ktoré podniku vznikajú v súvislosti s poskytovaním služobných vozidiel zamestnancom na súkromné účely. Mali by zahŕňať čisté prevádzkové náklady, ktoré podniku vznikajú (celoročné náklady na nájom a úrokové platby - odpisy, poistné, údržba, opravy a poplatky za parkovanie). Nemali by zahŕňať kapitálové výdavky spojené s kúpou vozidiel, akýkoľvek príjem z ich odpredaja, ani čiastkové náklady spojené s ich využitím na pracovné účely.

Odhady by sa mali vypočítavať na základe údajov, ktoré sú v podniku dostupné, napríklad na základe záznamov o vozovom parku, vyhodnotenia priemerných prevádzkových nákladov na jedno vozidlo a odhadu čiastkových nákladov pripadajúcich na súkromné používanie vozidla zamestnancom.

D1144 *Opcie na akcie a schémy na nákup akcií (nepovinné)*

Táto nepovinná premenná sa vzťahuje na všetky druhy platieb v naturáliách súvisiacich s odmeňovaním formou akcií. Do tejto kategórie patria opcie na akcie, schémy na nákup akcií a iné kapitálové nástroje, ktoré môžu v budúcnosti vzniknúť. Typickým znakom takýchto nástrojov je, že sa hradia z vlastného majetku, t. j. dochádza k prevodu kapitálových nástrojov zo zamestnávateľa na zamestnanca. Druhy odmien, ktoré patria do D1144, sa zhodujú s druhmi odmien v položke „Transakcie s platbou na základe podielov vysporiadané akciami“ medzinárodného štandardu finančného výkazníctva 2 „Platba na základe podielov“.

V schémach na nákup akcií dochádza spravidla k prevodu akcií zo zamestnávateľského podniku na zamestnancov. Prevod sa realizuje v prítomnosti (deň poskytnutia) a vychádza z ceny nižšej, než je súčasná trhová cena („realizačná cena“). Náklady podnikov sa rovnajú súčinu množstva akcií a rozdielu medzi trhovou cenou a „realizačnou cenou“.

V schémach na nákup akcií dochádza spravidla k prevodu práva na nákup akcií zamestnávateľského podniku až po stanovenom termíne v budúcnosti (dátum nároku) za priaznivú „realizačnú cenu“, stanovenú už v prítomnosti (dátum poskytnutia). Zamestnanci toto právo využijú len vtedy, ak trhová cena v deň alebo po dni prvého uplatnenia práva prekročí „realizačnú cenu“. Náklady podnikov sa opäť rovnajú súčinu množstva akcií a rozdielu medzi trhovou cenou a „realizačnou cenou“. V štatistike nákladov práce aj v účtovníctve sa náklady členia na „obdobie nároku“, čo je obdobie medzi dátumom poskytnutia a dátumom nároku. Tieto hodnoty sú v období nároku neisté, z toho dôvodu je potrebné urobiť odhad.

Odhad premennej D1144 za referenčný rok by sa dal v ideálnom prípade urobiť na základe usmernení z medzinárodného štandardu finančného výkazníctva 2 „Platba na základe akcií“. Ak nie je takýto odhad k dispozícii, môžu sa použiť hodnoty podľa účtovných noriem alebo daňových predpisov členského štátu za predpokladu, že pokrývajú kapitálové nástroje z D1144 a vzťahujú sa na referenčné obdobie témy „štruktúra nákladov práce“.

Platby použité na založenie osobitného fondu na nákup podnikových akcií pre zamestnancov, a to i v prípade, že zamestnanci nemajú k takýmto aktívam okamžitý prístup, musia byť znížené o sumu akejkoľvek odpočítateľnej položky z dane, ktorá sa na nich vzťahuje. Odmeny vo forme akcií, vyplácané v hotovosti, ako napr. práva na zhodnotenie akcií, nepatria pod premennú D1144, ale pod D1112.

D1145 *Iné (nepovinné)*

Táto premenná sa vzťahuje najmä na nepriame dávky hradené zamestnávateľom, ako sú:

— závodné jedálne a stravné lístky,

— kultúrne, športové a rekreačné zariadenia a služby,

— materské školy a jasle,

— podnikové predajne,

— cestovné náklady na prepravu zamestnancov medzi obvyklým miestom výkonu práce a bydliskom,

— odvody do odborárskych fondov a náklady na činnosť podnikových výborov.

K týmto výdavkom patria malé opravy a pravidelná údržba uvedených budov a zariadení určených na sociálne, kultúrne a rekreačné služby a uvedené zariadenia. Mzdy a platy, ktoré vypláca zamestnávateľ priamo zamestnancom pracujúcim v týchto službách a zariadeniach, sa nezaznamenávajú pod premennou D1145.

D11A *Mzdy a platy učňov*

Táto premenná zahŕňa všetky zložky miezd a platov uvedené v D11, ktoré sa týkajú učňov.

D12 *Sociálne príspevky zamestnávateľov*

Táto premenná sa vzťahuje na sumu rovnajúcu sa hodnote sociálnych príspevkov, ktoré platia zamestnávatelia do systémov sociálneho zabezpečenia alebo do iných systémov sociálneho poistenia súvisiacich so zamestnaním, aby svojim zamestnancom zabezpečili nárok na sociálne dávky. Sociálne príspevky zamestnávateľov môžu byť buď skutočné, alebo imputované. [ESA 2010: bod 4.08, kód D.12; európske podnikové štatistiky, premenná 220303 („Náklady na sociálne zabezpečenie“)]

Pokrývajú tieto riziká a potreby:

choroba,

invalidita, zdravotné postihnutie,

pracovný úraz alebo choroba z povolania,

dôchodkový vek,

pozostalí,

materská dovolenka,

rodina,

podpora zamestnanosti,

nezamestnanosť,

bývanie,

vzdelávanie,

všeobecná núdza.

[ESA 2010: bod 4.84]

Zahŕňajú sociálne príspevky zamestnávateľov platené učňom, ktoré sa v prípade príslušných krajín zaznamenávajú aj v rámci špeciálnej premennej (D12A).

Úplné členenie sociálnych príspevkov zamestnávateľov podľa zložiek je uvedené na obrázku 4.

D121 *Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov*

Pozostávajú z úhrad, ktoré zamestnávatelia v prospech svojich zamestnancov odvádzajú poisťovateľom (systémy sociálneho zabezpečenia a iné systémy sociálneho poistenia súvisiace so zamestnaním). Tieto platby sa vzťahujú na zákonné, obvyklé, dohodnuté a dobrovoľné príspevky na poistenie proti sociálnym rizikám alebo na sociálne potreby. Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov sa zaznamenávajú za obdobie, v ktorom sa vykonáva práca. [ESA 2010, bod 4.09, kód D.121 a bod 4.12 písm. b), pokiaľ ide o čas zaznamenávania]

Príklady: Platby, na ktoré sa vzťahuje premenná D121

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Platby zamestnávateľov do systému poistenia proti invalidite	Pravidelné platby zamestnávateľa do systému poistenia	D1211

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Zákonné platby zamestnávateľov do dôchodkových fondov	Počas obdobia zamestnania zamestnávateľ hradí platby do systému dôchodkového poistenia, ktorý spravuje fond sociálneho zabezpečenia, poisťovňa alebo samostatný dôchodkový fond.	D1211
Osobitné príspevky zamestnávateľov do systému dôchodkového zabezpečenia	Zamestnávateľ platí osobitný príspevok do systému dôchodkového zabezpečenia zamestnancov.	D1212

D1211 *Zákonné príspevky sociálneho zabezpečenia*

Príspevky platené inštitúciám sociálneho zabezpečenia alebo systémom poistenia na pokrytie akýchkoľvek rizík a potrieb uvedených v premennej D12, ktoré platí zamestnávateľ a ktoré sú zo zákona povinné. Sumy takýchto zákonných príspevkov sa musia vykazovať po odpočítaní akýchkoľvek subvencií.

Zahŕňajú najmä zákonné príspevky do:

a) poistných systémov na starobné dôchodky, nemocenské, materstvo a invaliditu;

b) systémov poistenia v nezamestnanosti;

c) systémov poistenia proti pracovným úrazom a chorobám z povolania;

d) systémov rodinných prídavkov.

Nezahŕňajú rodinné prídavky a iné peňažné odmeny stanovené v kolektívnych zmluvách alebo dobrovoľne dohodnuté, ktoré sa zaznamenávajú ako imputované sociálne príspevky zamestnávateľov (D122).

D1212 *Kolektívne dohodnuté, zmluvné a dobrovoľné sociálne príspevky platené zamestnávateľom*

Patria sem všetky príspevky zamestnávateľa platené inštitúciám sociálneho zabezpečenia alebo systémom poistenia na pokrytie akýchkoľvek rizík a potrieb uvedených v premennej D12, ktoré sú doplnkové k tým, ktoré vyplývajú zo zákona. Pritom by sa mali zohľadňovať všetky prípadné odpočítateľné položky z dane.

Tieto príspevky zahŕňajú najmä:

a) doplnkové dôchodkové systémy, zamestnanecké dôchodkové systémy (poistný systém, samosprávne fondy, účtovné rezervy a všetky ostatné výdavky do doplnkových dôchodkových systémov);

b) doplnkové systémy nemocenského poistenia;

c) doplnkové systémy poistenia v nezamestnanosti.

D122 *Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov*

Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov sú potrebné na zistenie úplných nákladov práce v čase, keď sa práca vykonáva. Predstavujú protihodnotu povinných priamych sociálnych dávok v období, počas ktorého sa práca vykonáva, a protihodnotu dobrovoľných priamych sociálnych dávok v čase poskytovania týchto dávok.

Sociálne dávky nepochádzajúce z fondov vypláca zamestnávateľ priamo svojim zamestnancom alebo bývalým zamestnancom a iným oprávneným osobám bez čerpania z fondu sociálneho zabezpečenia, poisťovne alebo samostatného dôchodkového fondu a bez vytvorenia zvláštneho fondu alebo účelovej rezervy. Namiesto toho sa dávky vyplácajú z vlastných zdrojov zamestnávateľov, ktorí spravujú systémy bez použitia fondov. Skutočnosť, že určité sociálne dávky sú platené priamo zamestnávateľmi, a nie sprostredkovane cez fondy sociálneho zabezpečenia či iných poisťovateľov, v žiadnom prípade neuberá na ich charaktere dávok sociálnej starostlivosti. Premenná D122 môže byť obzvlášť relevantná, ak je zamestnávateľ netrhovým výrobcom (sektor verejnej správy).

Suma D122 sa stanovuje podľa budúcej povinnosti zamestnávateľa poskytovať sociálne dávky. Ideálnym zdrojom na výpočet D122 u zamestnávateľov, ktorí spravujú systémy sociálneho zabezpečenia bez použitia fondov, sú odhady vychádzajúce z poistnomatematických zásad. Ak takéto poistnomatematické odhady neexistujú, môžu sa použiť iné metódy odhadovania. V niektorých krajinách sa napríklad používajú na odhad pri D122 preukázateľné zaplatené sociálne dávky bez použitia fondov mínus akékoľvek sociálne príspevky zamestnancov.

Premenná D122 zahŕňa najmä imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky a zdravotnú starostlivosť. Patrí sem aj suma rovnajúca sa hodnote miezd a platov, ktoré zamestnávateľ prechodne naďalej vypláca v prípade choroby, materstva, pracovného úrazu, invalidity, nadbytočnosti zamestnancov atď., ak sa táto suma dá oddeliť. [ESA 2010, bod 4.10, kód D.122 a bod 4.12 písm. c), pokiaľ ide o čas zaznamenávania]

Príklady: Platby, na ktoré sa vzťahuje premenná D122

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Platby počas materskej dovolenky	Zamestnávateľ vypláca zamestnankyni priamo počas materskej dovolenky náhradu ušlého zárobku.	D1221
Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky štátnych zamestnancov	Zamestnávateľ počas obdobia zamestnania neodvádza príspevky do systému dôchodkového zabezpečenia. Dôchodky sa neskôr vyplácajú z vlastných zdrojov zamestnávateľa.	D1222
Platby do systému predčasného odchodu do dôchodku pre zamestnancov na kratší pracovný čas	Dodatočné platby zamestnávateľa do systému predčasného odchodu do dôchodku pre zamestnancov na kratší pracovný čas.	D1222
Odstupné vyplývajúce z kolektívnej zmluvy	Zamestnávateľ vypláca platby priamo zamestnancom, ktorí odchádzajú z podniku.	D1223
Rodinné prídavky stanovené v kolektívnych zmluvách alebo dohodnuté dobrovoľne	Rodinné prídavky a odmeny vyplácané zamestnávateľom nad rámec zákonných požiadaviek.	D1224
Štipendiá	Zamestnávateľ hradí čiastočne alebo v plnej výške náklady na vzdelávanie nesúvisiace s pracovnou činnosťou mimo podniku.	D1224
Príspevok na svadbu alebo pri narodení dieťaťa	Platba zamestnancovi pri príležitosti svadby alebo narodenia dieťaťa.	D1224
Bezplatné alebo subvencované vzdelávanie pre dieťa	Poplatky za vzdelávanie dieťaťa zamestnanca sa hradia v plnej výške alebo čiastočne.	D1224
Príspevok za skrátený pracovný čas	Zaručená platba na úplnú alebo čiastočnú kompenzáciu zamestnancov za skrátenie bežného pracovného času (dodatočné platby platené v každom výplatnom termíne patria do D1111).	D1224

D1221 *Zaručené náhrady v prípade choroby (nepovinné)*

Táto premenná vyjadruje sumy priamo vyplácané zamestnancom zamestnávateľmi, aby im zabezpečil náhradu v prípade choroby, materstva, pracovného úrazu s cieľom nahradiť ušlý zárobok, mínus náhrady vyplatené inštitúciami sociálneho zabezpečenia.

D1222 *Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky a zdravotnú starostlivosť (nepovinné)*

Táto časť D122 vyjadruje imputované platby do dôchodkových systémov a systémov zdravotnej starostlivosti, nepochádzajúce z fondov, najmä v sektore verejnej správy. V niektorých krajinách spravujú zamestnávatelia vo verejnej správe dôchodkové systémy bez použitia fondov buď pre všetkých zamestnancov, alebo pre osobitné skupiny (štátnych zamestnancov). V týchto prípadoch zamestnávateľ nevytvára zvláštne rezervy ani neakumuluje aktíva na vyplácanie budúcich dôchodkov. U týchto zamestnávateľov je potrebné vziať do úvahy imputované platby do dôchodkových systémov a systémov zdravotnej starostlivosti.

D1223 *Platby zamestnancom pri skončení pracovného pomeru (nepovinné)*

Táto časť predstavuje sumy vyplatené prepusteným zamestnancom (odstupné pri prepustení a nedodržaní výpovednej lehoty), ak ide o plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zákona alebo z kolektívnej zmluvy alebo ak sa o existencii takýchto záväzkov nevie. Platby vykonané podľa uváženia zamestnávateľa, t. j. nie sú upravené zákonom ani viazané na kolektívnu zmluvu, sú zahrnuté do D1112.

Platby pre zamestnancov pri odchode do dôchodku, napr. ako súčasť ich nároku na dôchodok, by *nemali* byť zahrnuté do D1223.

D1224 *Ostatné imputované sociálne príspevky zamestnávateľov (nepovinné)*

Táto položka sa vzťahuje na všetky ostatné imputované sociálne príspevky zamestnávateľov, inde neuvedené, ako napr. štipendium pre zamestnancov a ich rodinných príslušníkov alebo zaručená odmena v prípade kratšieho pracovného času. V druhom prípade ide o priame platby zamestnancom od zamestnávateľa, aby im zabezpečil peňažné náhrady v prípade kratšieho pracovného času, znížené o príspevky vyplatené zamestnávateľovi inštitúciami sociálneho zabezpečenia.

D12A *Sociálne príspevky zamestnávateľov učňom*

Táto premenná je súčtom skutočne zaplatených príspevkov (D121) a všetkých imputovaných príspevkov (D122) subpopulácii učňov. [ESA 2010, bod 4.09, kód D.121, bod 4.10, kód D.122 a bod 4.12 písm. b) a c), pokiaľ ide o čas zaznamenávania]

D2 *Náklady na odborné vzdelávanie zamestnancov*

Patria sem výdavky na služby a zariadenia odborného vzdelávania (aj pre učňov, ako aj platených stážistov a praktikantov, ale nie ich mzdy a platy); malé opravy a údržba budov a zariadení s výnimkou nákladov na zamestnancov; výdavky spojené s účasťou na školeniach; honoráre externých inštruktorov; výdavky na učebné pomôcky a nástroje; sumy, ktoré podnik vypláca školiteľským organizáciám atď. Subvencie spojené s odborným vzdelávaním by sa mali odpočítať. [ESA 2010: Medzispotreba]

Príklady: Platby, na ktoré sa vzťahuje premenná D2

Položka	Opis
Poplatky pre externých školiteľov	Náklady na odborné vzdelávanie zamestnancov, napr. organizované formou interných seminárov (prípadné subvencie by sa mali odpočítať).
Výdavky na učebné pomôcky	Náklady súvisiace s odborným vzdelávaním, napr. vo forme intranetových elektronických kurzov, ktoré pripravujú špecializované spoločnosti (prípadné subvencie by sa mali odpočítať).

D3 *Ostatné výdavky zamestnávateľa*

Zahŕňajú najmä:

a) náklady na nábor zamestnancov [ide o sumy vyplatené náborovým agentúram, výdavky na inzerciu pracovných miest v tlači, cestovné výdavky uhradené uchádzačom, ktorí boli pozvaní na pohovor, príspevky na usídlenie vyplatené novým zamestnancom atď., ale nepatria sem administratívne prevádzkové náklady (kancelárske výdavky, mzdy pracovníkov atď.)];

b) pracovný odev poskytovaný zamestnávateľom;

c) denné príspevky vyplácané zamestnancom na pokrytie nákladov, ktoré im vznikli počas služobnej cesty (na diéty) ([7]);

d) náklady zamestnancov súvisiace s prácou na diaľku (napr. len čiastočná refundácia predplatného internetu, čiastočná refundácia účtov za kúrenie alebo elektrinu), ak nie sú v prospech zamestnanca ako súkromného používateľa. Úplná náhrada v prospech zamestnanca ako súkromného používateľa je zaznamenaná v D1145.

[ESA 2010: Medzispotreba]

Príklady: Platby, na ktoré sa vzťahuje premenná D3

Položka	Opis
Príspevok na odev	Vypláca sa v zamestnaniach, v ktorých sa vyžaduje špeciálny odev, napr. určený na účely ochrany alebo prezentácie, nie na súkromné použitie.
Náklady na nábor zamestnancov	Náklady na náborové agentúry alebo inzerciu pracovných miest.
Príspevok na usídlenie alebo sťahovanie	Vyplácaný, keď sa od zamestnanca vyžaduje zmena miesta bydliska.
Bezplatné alebo subvencované náklady súvisiace s prácou na diaľku	Čiastočné predplatenie internetu, čiastočná náhrada účtov za kúrenie alebo elektrinu.

D4 *Dane z práce platené zamestnávateľom*

Táto premenná sa vzťahuje na všetky dane z celkových miezd a platov alebo na základe počtu zamestnancov. Tieto dane sa považujú za náklady práce.

Premenná D4 sa vzťahuje aj na sankcie, ktoré v niektorých krajinách platia zamestnávatelia za zamestnávanie menšieho než stanoveného počtu osôb so zdravotným postihnutím, a podobné dane a poplatky.

Nezahŕňa sociálne príspevky, ktoré platí zamestnávateľ, ani sumy, ktoré zamestnávateľ zrazil na úhradu sociálnych príspevkov alebo daní z príjmu, ktoré platí zamestnanec. [ESA 2010: bod 4.23 písm. c), kód D.29]

D5 *Subvencie na prácu prijaté zamestnávateľom*

Ide o všetky sumy, ktoré boli poskytnuté vo forme subvencií z verejných prostriedkov na čiastočné alebo úplné refundovanie nákladov spojených s priamymi odmenami, ktoré však nie sú určené na krytie nákladov sociálneho zabezpečenia alebo odborného vzdelávania. Nezahŕňajú sumy, ktoré zamestnávateľovi refundovali inštitúcie sociálneho zabezpečenia alebo fondy doplnkového poistenia. Zahŕňajú subvencie na prácu, ktorými sa refundujú náklady na odmeňovanie učňov, ako aj platených praktikantov a stážistov. Subvencie na prácu týkajúce sa učňov sa v prípade dotknutých krajín takisto zaznamenávajú v rámci špeciálnej premennej (D5A). [ESA 2010: bod 4.37 písm. a), kód D.39]

([7]) – Diéty sú určené na pokrytie nákladov na stravu (jedlo), cestovné lístky na verejnú dopravu v mieste služobnej cesty (napr. električka, autobus, vlak, taxík, s výnimkou prvého dopravného prostriedku použitého pri príchode a posledného dopravného prostriedku použitého pri návrate do krajiny zamestnania), ale zaplateného ako jednorazová platba, ktorá sa má použiť podľa uváženia zamestnanca. V podnikovom účtovníctve sa diéty zaznamenávajú ako náhrada výdavkov súvisiacich s prácou (ako sú cestovné náklady do práce a z práce). V národných účtoch sú súčasťou odmien zamestnancov. V štatistike nákladov práce by sa mali zaznamenávať v rámci premennej D3 „Ostatné výdavky zamestnávateľa".
– Cestovné náklady počas služobnej cesty zvyčajne súvisia s nákladmi na lístky na vlak/lietadlo/autobus alebo s poplatkami za používanie súkromného vozidla na pracovné účely. Refundujú sa po predložení príslušných faktúr (napr. za lístky na vlak/lietadlo/autobus alebo za náklady na palivo). V národných účtoch sa zaznamenávajú ako medzispotreba, a preto by sa nemali zaznamenávať.
– Náklady na ubytovanie pokrývajú výdavky, ktoré zamestnancom vznikli v súvislosti s prenocovaním napr. v hoteloch. Nahrádzajú sa na základe predloženia platných dokladov, ktoré preukazujú, že zamestnanec musel znášať tieto výdavky. V národných účtoch sa zaznamenávajú ako medzispotreba, a preto by sa nemali zaznamenávať.

D5A *Subvencie na prácu prijaté zamestnávateľom v súvislosti so zamestnávaním učňov*

Ide o subvencie zaznamenané v položke D5, ktorými sa refunduje časť alebo celá odmena vyplatená učňom.

E. **Miestne jednotky**

E1 *Počet miestnych jednotiek v populácii*

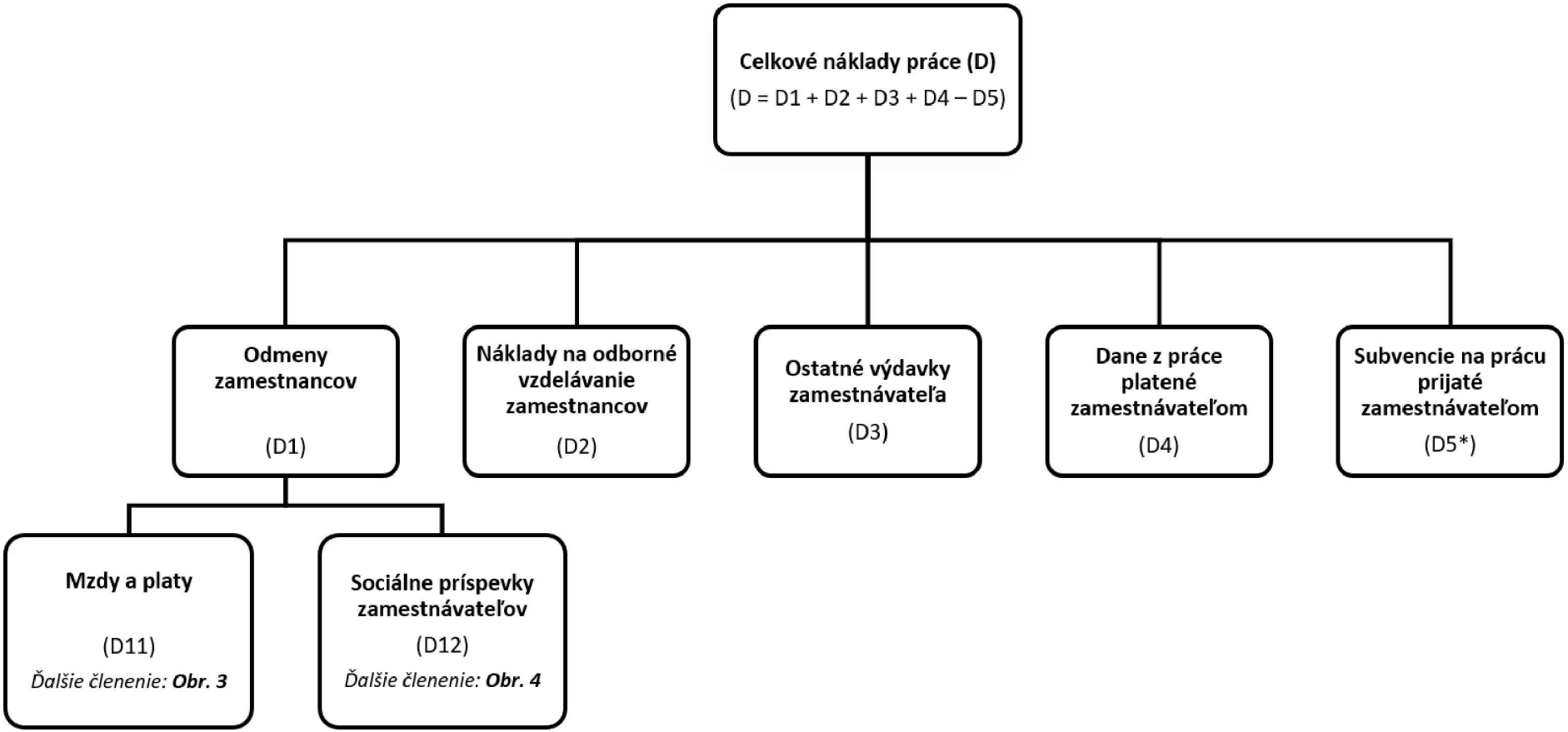
Táto premenná zaznamenáva celkový počet miestnych jednotiek v celej populácii rezidentských podnikov.

E2 *Počet miestnych jednotiek v konečnom súbore údajov*

V tejto premennej sa zaznamenáva celkový počet miestnych jednotiek, za ktoré sa zbierajú údaje k téme „štruktúra nákladov práce“, t. j. po odpočítaní neodpovedí a odstránení miestnych jednotiek, ktoré nepatria do štatistickej populácie.

Obrázok 2

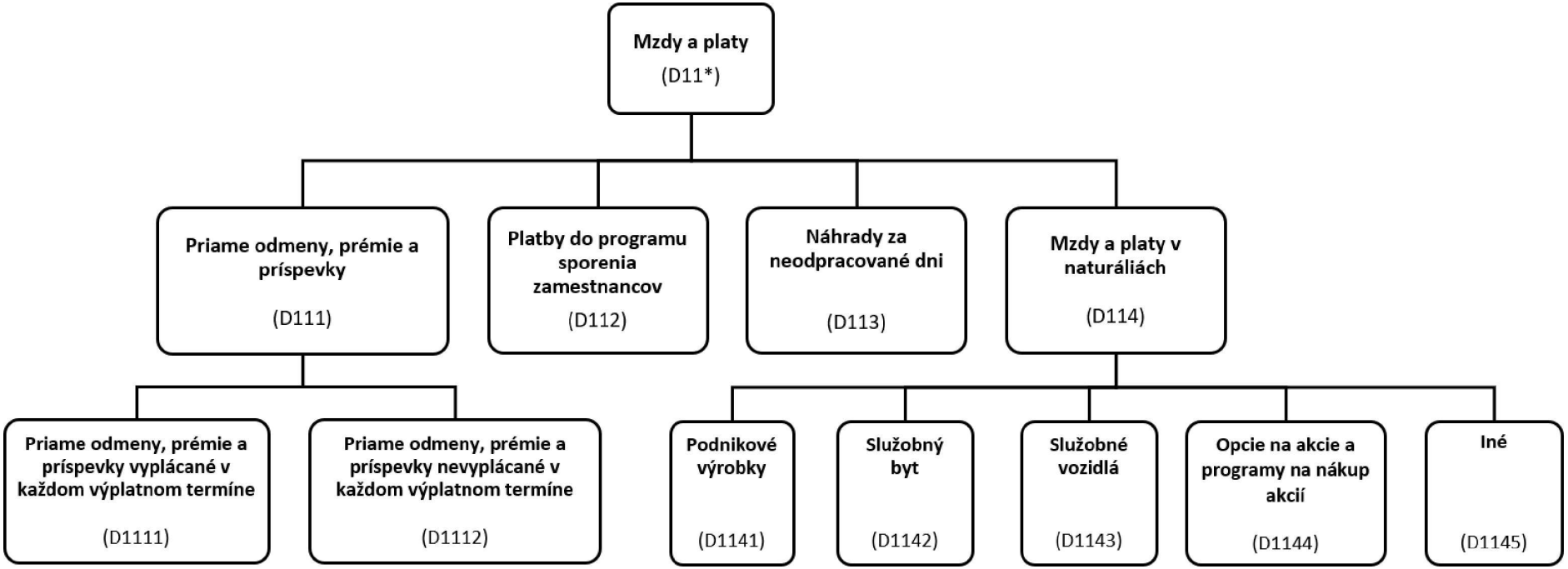
Náklady práce a ich hlavné časti

* Z toho: „Subvencie na prácu prijaté zamestnávateľom v súvislosti so zamestnávaním učňov“ (**D5A**)

Obrázok 3

Členenie časti „Mzdy a platy“ (D11)

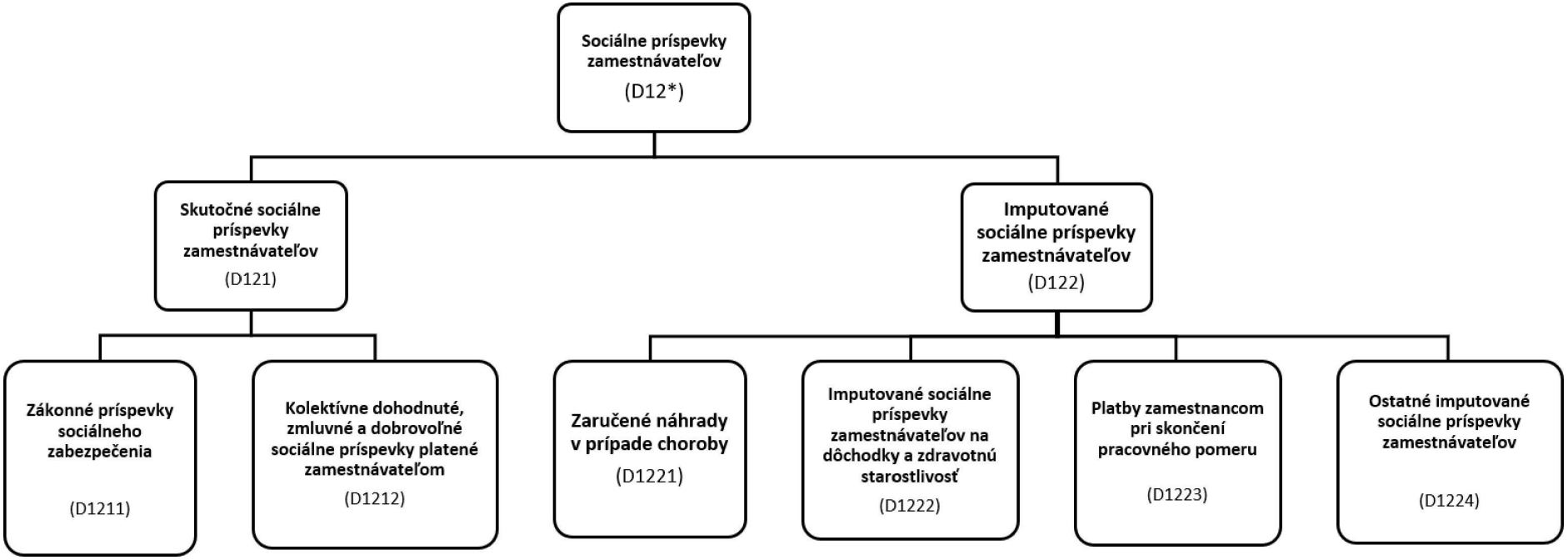

* Z toho: „Mzdy a platy učňov“ (**D11A**)

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2401/oj

Obrázok 4

Členenie časti „Sociálne príspevky zamestnávateľov“ (D12)

* Z toho: „Sociálne príspevky zamestnávateľov učňom“ (**D12A**)

PRÍLOHA II

Ciele týkajúce sa presnosti

1. Členské štáty, ktoré používajú metódy výberu vzorky, sa usilujú udržať variačný koeficient pod 1 %, pokiaľ ide o priemerné hodinové náklady práce merané za všetkých zamestnancov (na kratší pracovný čas a na plný pracovný čas), ktorí pracujú v rezidentských miestnych jednotkách rezidentských podnikov s 10 alebo viacerými zamestnancami patriacich do úhrnu všetkých sekcií NACE v rámci témy „štruktúra nákladov práce“ vymedzenej v článku 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2025/941.

2. Členské štáty, ktoré používajú metódy výberu vzorky, sa usilujú udržať variačný koeficient pod 10 %, pokiaľ ide o priemerné hodinové náklady práce merané za všetkých zamestnancov (na kratší pracovný čas a na plný pracovný čas), ktorí pracujú v rezidentských miestnych jednotkách rezidentských podnikov s 10 alebo viac zamestnancami. Táto požiadavka sa vzťahuje na každú sekciu NACE v rámci témy „štruktúra nákladov práce“, ako sa vymedzuje v článku 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2025/941. Nevzťahuje sa však na sekcie NACE, na ktoré v referenčnom roku pripadá menej ako 1 % celkových nákladov práce v prípade všetkých sekcií NACE v rámci témy „štruktúra nákladov práce“.

3. Údaje zasielané podľa tohto nariadenia, ktorých variačný koeficient je vyšší ako 25 %, sa označia ako „málo spoľahlivé“.